

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή Β' Λουκά – Β' Κορ. 9,6-11 (4/10/2015)

Ο τρόπος της ελεημοσύνης

Η οικονομική στήριξη των πρώτων εκκλ/κών κοινοτήτων, μεταξύ τους, για την ανακούφιση των πτωχών μελών τους, αγαπητοί μου αδελφοί, με την παρότρυνση των Αγίων Αποστόλων, ήταν ευλογημένη συνήθεια στην πρωτόλεια Εκκλησία. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι αποτελεί τη βάση του έργου της ελεημοσύνης και της φιλανθρωπίας, το οποίο ασκεί με επιμέλεια και αγάπη, η Εκκλησία μας καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορικής της πορείας. Στο Αποστολικό ανάγνωσμα που ακούσαμε σήμερα ο Απόστολος Παύλος προτρέπει τους Χριστιανούς της Κορίνθου στο έργο της ελεημοσύνης, επισημαίνοντας τους πλούσιους καρπούς του, όταν γίνεται με τρόπο πληθωρικό και με αυτοπροαίρετη και χαρούμενη διάθεση. Δεδομένου ότι ζούμε σε εποχή οξέων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων, η περικοπή που ακούσαμε μας δίδει αφορμές για να φωτίσουμε επιμέρους σημαντικά σημεία.

Η διακονία της ελεημοσύνης, στην αντίληψη της Εκκλησίας μας, είναι καρπός αυθεντικής και ανυπόκριτης πίστης στον Θεό. Είναι αποτελεσματική μόνον όταν συνδέεται με την εμπειρία της πίστεως και εντάσσεται στο πλαίσιο της εν Χριστώ κοινωνικότητας, που καλούμαστε, ως Χριστιανοί, να βιώνουμε. Οφείλουμε να έχουμε υπόψιν ότι «η πίστη όχι μόνο δε μας αποκόπτει απ' τον κόσμο, αλλά είναι πηγή έμπνευσης, δραστηριότητας και δημιουργικότητας. Ο αληθινός Χριστιανός δεν είναι δυνατόν να είναι αδρανής και παθητικός, αλλά να είναι φλεγόμενος άνθρωπος. Με ακαταπόνητη δράση, με οξύ αισθητήριο για τα παθήματα του ανθρώπου και για τα σημεία των καιρών, με αγωνία για τις περιπέτειες της ανθρώπινης ελευθερίας, αλλά και με εμπιστοσύνη στη δύναμη της ελευθερίας. Η ψυχρή αδιαφορία για τον συνάνθρωπο και τον κόσμο, η άγονη ιδιώτευση, δεν συμβιβάζονται με τις αρχές του Χριστιανικού Ευαγγελίου»¹.

Το έργο της ελεημοσύνης και της φιλανθρωπίας είναι, επίσης, καρπός της αγάπης προς τον Θεό, η οποία μετουσιώνεται και μεταφράζεται ως αγάπη προς τον κάθε συνάνθρωπο. «Το να είσαι φιλάνθρωπος, για τους Πατέρες της Εκκλησίας, δεν είναι μια ηθική υποχρέωση, αλλά το συνεχές αποτέλεσμα του να είσαι φιλόθεος, εν Χριστώ. Στην εκκλ/κή υμνολογία το «φιλάνθρωπος» είναι συνώνυμο του Χριστού ως Σωτήρα. Ο όρος δε χρησιμοποιείται με συναισθηματική – ηθικιστική – συμπαθητική έννοια, αλλά για να δηλώσει τη βασική αρχετυπική εικόνα του Θεού, ο οποίος είναι αγάπη και καλεί τους ανθρώπους σε σταθερή δράση μέσα στον κόσμο.

Συναντούμε τον όρο στον Άγιο Αθανάσιο, που τον χρησιμοποιεί για να δηλώσει το κύριο κίνητρο του Θεού κατά την Ενσάρκωση του Λόγου, “ο οποίος προσέλαβε την ανθρώπινη φύση, ώστε οι αδελφοί του να μπορέσουν να μετάσχουν της Θεότητας. Αυτή η φιλόανθρωπη στάση του Θεού απαιτεί να την μιμηθούν πολλοί και να τη φανερώσουν στις σχέσεις τους με τους συνανθρώπους τους”ⁱⁱ.

Ο Απόστολος Παύλος επισημαίνει εμφαντικά ότι η ενέργεια της ελεημοσύνης απολαύει της ευαρέσκειας και της αγάπης του Θεού, όταν γίνεται με χαρά και όχι εξαναγκαστικά. Ίσως έχουμε παρατηρήσει και στον εαυτό μας ότι συχνά βοηθούμε κάποιον ενδεή συνάνθρωπό μας, είτε για ν’ απαλλαγούμε από την ενοχλητική του παρουσία, είτε για να θωπεύσουμε τη συνείδησή μας, είτε για να προκαλέσουμε τον έπαινο των συνανθρώπων μας, επιδεικνύοντας, με φαρισαϊκό τρόπο, τη εξωτερική εικόνα της δήθεν ευσέβειάς μας. Τέτοια φιλανθρωπία, όμως, με σαφές εγωιστικό υπόβαθρο, δεν ωφελεί κανένα. «Αυτός που δίδει ελεημοσύνη πρέπει να την προσφέρει με τέτοια ευχάριστη διάθεση, σαν να την ελάμβανε ο ίδιος. Μόνο τότε η ελεημοσύνη πλησιάζει τον άνθρωπο προς τον Θεό»ⁱⁱⁱ. Έλεγε ο Όσιος Παΐσιος ο Αγιορείτης ότι «η χαρά που νιώθει ο άνθρωπος, όταν δέχεται υλική ευλογία, είναι χαρά ανθρώπινη. Ενώ η χαρά που νιώθει, όταν δίδει ο άνθρωπος, είναι θεϊκή. Η θεϊκή έρχεται με το δόσιμο»^{iv}.

Όπως γίνεται αντιληπτό, αγαπητοί μου, ο τρόπος έκφρασης της ελεημοσύνης μας είναι αυτός που αποκαλύπτει είτε το αυθεντικό και αληθινό, είτε το κάλπικο και ψευδές περιεχόμενό της. Να γνωρίζουμε πάντοτε ότι η ελεημοσύνη, ως έκφραση πίστεως και αγάπης προς τον Θεό, που γίνεται με χαρά και ολόθυμη διάθεση, θα είναι το διαβατήριο που θα μας ανοίξει τις πύλες του Παραδείσου. Ο Μέγας Βασιλείος είναι αποκαλυπτικός ως προς αυτή την αλήθεια: «ουκ ηλέησας; Ουκ ελεηθήσῃ. Ουκ ήνοιξας την οικίαν; Αποπεμφθήσῃ της Βασιλείας. Ουκ έδωκας άρτον; Ου λήψῃ την αιώνιον ζωήν»^v. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

ⁱ Κων/νος Δεληκωνσταντής, «Ο Πατριάρχης της αλληλεγγύης», σελ. 84

ⁱⁱ Νίκος Νησιώτης, «Από την ύπαρξη στην συνύπαρξη», σελ. 19

ⁱⁱⁱ «Ευεργετικός», Τόμος Γ΄, σελ. 50

^{iv} «Αγιορείται Πατέρες», σελ. 154

^v Ε.Π.Ε., Τόμος 6, σελ. 302